

KÖNYVISMERTETÉS, ÚJDONSÁGOK

Gisela Batliner:

Hallássérült gyermekek játékos fejlesztése

(Hörgeschädigte Kinder spielerisch fördern: Ein Elternbuch zum frühen Hör- und Spracherwerb)

ISBN 978-3-497-02384-4

Ernst Reinhardt Verlag, München, Basel, 2013.

A szerző hallássérült szakos gyógypedagógus, klinikai nyelvész és Montessori-pedagógus, több évtizede foglalkozik a hallássérült csecsemők és kisgyermekek korai fejlesztésével, rendszeresen tart előadásokat is a müncheni egyetemen. A könyv elsősorban a szülőknek nyújt igen hathatós segítséget, de kitűnően hasznosíthatják a gazdag ötletgyűjteményt a gyakorló, hallássérült gyermekek korai fejlesztésével foglalkozó gyógypedagógusok is.

A legfontosabb tárgyalta kérdések, melyekre válaszokat találunk: hogyan zajlik a gyermek hallás- és beszédfejlődése? Melyek és hogyan hasznosíthatók a technikai segéd-eszközök? Hogyan támogatható a legjobban a gyermek fejlődése?

A bevezetésben a szerző hangsúlyozza a korai fejlesztés fontosságát. Kiemeli, hogy napjaink neurofiziológiai kutatásai egyértelműen feltárják, hogy az agyi hallópályák fejlődése csak akkor lehetséges, ha a sejteket akusztikus ingerek érik a korai években, miáltal közöttük új kapcsolódások tudnak kialakulni. Ugyancsak rámutat arra a tényre, hogy tíz hallássérüléssel született gyermek közül kilencnek hallók a szülei, vagyis anyanyelvük a hangos beszéd lesz. A könyv középpontjában az első 6 év áll, vagyis a csecsemőkortól az iskolába lépés időszakáig szólnak a javaslatok.

A könyv elején találjuk a diagnózis és a hangerősítés lehetőségeit, a hallókészülékek megszoktatásának kérdéseit, a CI-vel kapcsolatos tudnivalókat. Külön hosszabb fejezet foglalkozik a párbeszéd kialakításának feltételeivel, mivel ezek a beszédelsajátítás igen lényeges elemei. Ebben a részben veti fel a szerző a jelnyelv bevonásával kapcsolatos

döntés kérdését is az erre szoruló halmozottan sérült vagy nagyon későn diagnosztizált, technikailag nem ellátott gyermekek esetére vonatkoztatva. A korai fejlesztő foglalkozásokról szólva kiemeli a szülőkkal létrejövő partneri kapcsolatot, amely igazodik minden egyes család egyedi igényeihez és kiterjed a gyermek egész személyiségére, nemcsak a nyelvi szintre összpontosít. Fontos tudnivalókat tartalmaz a fejlődési fokokat tárgyaló rész, mely lehetővé teszi, hogy a gyermek haladásának kis jeleit észrevegyük és besoroljuk. Az otthoni mindennapos tevékenység felhasználásának lehetőségeire is hosszabban kitér a szerző (pelenkázás, fürdetés, séta, főzés stb.) – ebben a részben emeli ki azt is, hogy a tévzés nem fejleszt. A legerjedelmesebb fejezet a játék személyiségfejlesztő szerepével és változatainak (kereső játék, rendezés, gyűjtés, szabadtéri játék, játék papírral, gyurmázás, nyomdázás, homokozás, szerepjáték, szerelés, építés, szabályjáték, zajfelismerő játék) alkalmazásával foglalkozik. A játékokra vonatkozó ötletek szabadon alkalmazhatók, nincsenek életkorhoz kötve, mindig a gyermekek fejlettségi szintje a mérvadó. A mondókák, dalok, ujj-játékok, hangszerek bevonásának eljárásait külön egységben tárgyalja a szerző, hangsúlyozva, hogy ezek is számos nyelvi, hallási lehetőséget biztosítanak és ugyancsak az egész személyiséget fejlesztik. Külön fejezet foglalkozik a képeskönyvek bevonásával és sokrétű fejlesztő hatásával helyes kiválasztásuk esetén. Ebben a részben esik szó a szülő és gyermek által közösen készített élmény-füzetéről is. A könyv zárófejezete a betűk, leírt szavak, mondatok iránti érdeklődés megjelenésére való felfigyelésre és felhasználására tér ki.

A kiadvány külön előnye, hogy a szerző valamennyi fejezetbe tipográfiaiailag kiemelt tippet és konkrét példákat iktat be. A függelékben a szakkifejezéseket magyarázó glosszát, valamint – a magyar olvasóknak sajnos kevésbé hasznos – német kiadású ajánlott képeskönyveket és a kapcsolati lehetőségeket biztosító civil szervezetek, egyesületek jegyzékét találjuk.

Van remény arra, hogy a könyv magyar változata is kiadásra kerül a jövőben. Reméljük, ez nemcsak remény marad!

Csányi Yvonne

Beke András: **Gépi beszélődetektálás magyar nyelvű spontán társalgásokban**

ISBN 978-963-312-234-1

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015.

A **Beszéd • Kutatás • Alkalmazás** sorozat most megjelent ötödik kötete bevezeti az olvasót abba a folyamatba, hogyan alakult ki és működik a magyar nyelvű spontán társalgásokra első ízben alkalmazott beszélődetektáló – azaz a két vagy több személy között